

Partistyrelsens förslag till

Mötesordning

Valkonferensen

2019

Mötesordning för Vänsterpartiets valkonferens 16-17 februari 2019

Vänsterpartiets valkonferens är sammankallad för att behandla valplattform och kandidatlista (valsedel) till Europaparlamentsvalet. Denna mötesordning innehåller tre delar:

- 1. Övergripande**
- 2. Behandling av valplattformen**
- 3. Valordning vid fastställande av kandidatlistan till Europaparlamentsvalet**

Den första delen behandlar övergripande mötesordning som gäller under hela valkonferensen. De två övriga delarna innehåller detaljer och exempel gällande hur man yrkar och fattar beslut vid behandling av valplattformen respektive fastställande av kandidatlista.

1. Övergripande

Här följer övergripande mötesordning som gäller under hela valkonferensen.

a) Yttrande-, yrkande- och rösträtt

Ordinarie ombud och suppleanter som ersatt ett ordinarie ombud har yttranderätt, yrkanderätt och rösträtt under samtliga dagordningspunkter.

Partistyrelsen har yttrande- och yrkanderätt under samtliga dagordningspunkter.

Ledamöter av Vänsterpartiets riksdagsgrupp och EU-parlamentariker har yttranderätt under samtliga dagordningspunkter.

Ledamöter av valberedningen har yttrande- och yrkanderätt under dagordningspunkter gällande fastställande av kandidatlista till Europaparlamentsvalet.

b) Begära ordet och talartid

För att sätta upp dig på talarlistan lämnar du in en ”begära ordet”-lapp till presidiet eller använder teknisk utrustning på det sätt presidiet meddelar. Första- och andratalarlista tillämpas, den som talar en andra gång under samma dagordningspunkt har kortare talartid än den som talar första gången.

Talartid

Första inlägg vid behandling av valplattformen	3 min
Andra inlägg vid behandling av valplattformen	2 min
Första inlägg vid fastställande av kandidatlista	2 min
Andra inlägg vid fastställande av kandidatlista	1 min
Ordningsfrågor, replik och övriga inlägg	1 min

Utöver ovanstående har partistyrelsen 10 minuter för inledningsanförande och 5 minuter för slutord vid behandling av valplattformen och valberedningen 10 minuter för inledningsanförande vid behandling av kandidatlistan.

c) Yrkanden

Alla yrkanden måste lämnas in skriftligt till presidiet på särskilda yrkandelappar och varje yrkandelapp får endast innehålla *ett* yrkande. I övrigt hänvisas till de särskilda instruktioner

om yrkanden som följer i avsnitten *Behandling av valplattformen* och *Valordning vid fastställande av kandidatlistan till Europaparlamentet*.

d) Ordningsfrågor, sakupplysningar och repliker

Två typer av frågor bryter talarlistan: ordningsfrågor och sakupplysningar. Ordningsfrågor gäller endast formen för diskussionen, inte innehållet, t ex förslag om streck i debatten eller synpunkter på propositionsordningen. Sakupplysning kan vara fakta som är avgörande för diskussionen. Vare sig ordningsfråga eller sakupplysning får användas för att argumentera i den pågående debatten.

Behöver du begära ordet i en ordningsfråga eller för sakupplysning gör du det muntligt. I första hand går du fram till presidiet och säger till. Handlar det om en ordningsfråga som behöver avbryta det som pågår, kan du ropa ”ordningsfråga!” mellan två talare och hålla upp handen så att presidiet ser dig.

Repliker kan i undantagsfall medges en person som har blivit direkt utpekad eller angripen i debatten på ett sådant sätt att det är viktigt för ombuden att omedelbart få höra andra sidan av saken. Att någon i debatten säger ”jag tycker Anna Andersson har helt fel” är *inte* skäl för Anna att begära replik. Däremot kan det finnas skäl för en replik om talaren helt felaktigt tillskriver Anna åsikter eller handlingar: ”att som Anna Andersson uppmana till skattefusk ...”. Presidiet kommer att vara mycket restriktiv med att tillåta repliker.

e) Reservationer

En reservation är en stark skriftlig markering med innebörden att undertecknaren inte står bakom ett visst beslut. Möjligheten att reservera sig bör inte användas annat än i verkligt exceptionella situationer. Reservationer ska lämnas in skriftligt till presidiet innan valkonferensen avslutande. De kommer inte att läsas upp.

f) Suppleanter för ombud

Skulle ett ombud bli sjukt, eller det händer något annat motsvarande, kan en ersättare träda in istället. Det är däremot inte möjligt att göra upp om att ”dela” på en ombudsplats. Oklarheter kring det överlämnas till presidiet för beslut.

När en suppleant trätt in istället för ett ordinarie ombud behåller hon eller han sin plats resten av valkonferensen. Det går inte att skifta fram och tillbaka.

g) Beslutens giltighet

Samtliga beslut som valkonferensen fattar angående valplattformen och kandidatlistan till Europaparlamentsvalet skickas till partistyrelsen med uppmaningen om att skyndsamt fastställa valplattform och kandidatlista i enlighet med valkonferensens majoritetsuppfattning.

Eventuellt övriga beslut, som inte är direkta ordningsfrågor, skickas till partistyrelsen för vidare behandling.

2. Behandling av valplattformen

a) Yrkanden

Inför valkonferensen har distrikt, partiföreningar och enskilda medlemmar haft möjlighet att lämna in motioner. Alla yrkanden måste därför beröra en motion och i förekommande fall en

särskild att-sats i en motion. Du skriver motionsnummer och eventuell att-sats på yrkandelappen (ex: Motion 7, andra att-satsen). Det är även tillåtet att yrka på reservationer gällande partistyrelsens motionssvar.

Du kan bara yrka på följande sätt:

Bifall till motionen/att-satsen

Avslag till motionen/att-satsen

Remittera motionen/att-satsen till redaktionskommittén för behandling

Det är inte tillåtet att lämna in helt nya förslag på tilläggs- eller ändringsyrkanden. Notera också att redaktionskommittén kommer att ha begränsat med tid för sitt arbete.

Eftersom partistyrelsens motionssvar alltid är huvudalternativ vid beslut behöver du inte lämna in yrkanden på motioner och att-satser som är identiska med partistyrelsens förslag till beslut. Om du t ex vill yrka bifall på en motion och partistyrelsens motionssvar föreslår bifall behöver du inte lämna in något eget yrkande på det.

b) Beslut

Valkonferensen fattar beslut om yrkanden och motionssvar. Motioner och att-satser som ingen yrkat på kommer endast ha partistyrelsens svar som beslutsförslag.

Exempel på beslut med två förslag

När det bara finns två förslag ställer ordföranden dem mot varandra på följande sätt:

”Jag kommer att ställa partistyrelsen svar på motion 32 – att den skall anses besvarad – mot Anna Anderssons yrkande att motionen skall bifallas. Bifalles partistyrelsens svar?” (Ja-rop).

”Bifalles motion 32?” (Ja-rop). ”Jag finner att konferensen beslutat bifalla partistyrelsens svar!” (Kort paus, klubbslag).

Svara inte ”nej” på ordförandens frågor, det gör det svårare att uppfatta vilket förslag som bifallits. Att fatta beslut med ja-rop kallas att besluta med acklamation.

Votering

Den som inte är överens med ordföranden om vilket förslag som fått majoritet i ett acklamationsbeslut kan ropa ”votering” innan klubban faller. Om det bara finns två förslag kvar som ska ställas mot varandra genomförs en omröstning med hjälp av omröstningsanläggning.

Det kan t ex låta så här:

”Votering är begärd och skall verkställas. De som röstar på partistyrelsens svar trycker på alternativ 1. De som vill bifalla motion 32 trycker på alternativ 2.. Den som avstår trycker på alternativ 3. Ni kan rösta nu.” (Kort paus.)

”Någon som inte röstat? Visa resultatet.” (Resultatet visas på skärmen.)

”Omröstningen har utfallit med 45 röster för partistyrelsens förslag, 28 röster för bifall till motion 32. 2 röster var nedlagda. Konferensen har alltså beslutat i enlighet med partistyrelsens förslag.” (Kort paus, klubbslag).

För att spara tid kan försöksvotering genomföras, dvs. omröstning med handuppräckning men utan rösträkning, men presidiet kan också gå direkt till elektronisk omröstning efter att votering begärts första gången.

Begär inte votering i onödan! Möjligheten att begära votering är till för att garantera att det verkligen är majoritetens uppfattning som blir beslutet – ordföranden kan ju höra fel, i synnerhet om det väger jämt mellan två förslag. Ordföranden kan inte vägra att genomföra en begärd votering. Det är lätt att dras med i situationen och begära votering trots att det är uppenbart vilket förslag som fått majoritet, men undvik det. (Det kan samtidigt låta ganska olika från olika platser i lokalen, så undvik också att utgå från att en omröstning lät lika självklar för alla andra som den gjorde för dig.)

Beslut med tre eller flera förslag

Finns det tre eller flera förslag kan det bli lite mer komplicerat. Ett exempel: Partistyrelsen har föreslagit att motion 32 skall anses besvarad med en viss ändring, Anna Andersson har yrkat att motionen istället ska bifallas och Boel Bengtsson att den ska avslås. Det finns alltså tre olika förslag, som konferensen inte kan bifalla samtidigt.

Först ställer ordföranden alla tre förslagen mot varandra:

”Bifalles partistyrelsens förslag att motion 32 anses besvarad?” (ja-rop) ”Bifalles motion 32?” (Ja-rop) ”Avslås motion 32?” (Ja-rop) (ja-rop) ”Jag finner att konferensen har bifallit partistyrelsens förslag!” (Kort paus, klubbslag)

Ofta finns det ett förslag som har en så tydlig majoritet att det räcker med det och beslutet kan fastställas med klubbslaget. Det är de gånger någon begär votering innan klubban har fallit som det blir mer komplicerat.

Ordföranden lägger då fram ett förslag till propositionsordning, dvs. en serie omröstningar, där varje omröstning bara har två alternativ. Typiskt sett ställs två yrkanden mot varandra, den vinnande går vidare och ställs mot en tredje osv. På det sättet tar konferensen fram ett motförslag, som i sista omröstningen ställs emot partistyrelsens eller programkommissionens svar. Partistyrelsens eller programkommissionens förslag är alltid huvudförslag oavsett utfallet av konferensens svar på ordförandens frågor.

Tanken är att alla ombud röstar i varje omröstning. Även den som helst vill att PS svar ska bifallas, har antagligen en åsikt om vilket av de andra förslagen som är att föredra i varje omröstning.

Att ta fram en klok propositionsordning kan ibland vara ett snårigt arbete, särskilt vid texthantering. Ibland kan det t ex finnas vissa förslag som faktiskt går att bifalla samtidigt, medan de flesta står emot varandra. Därför kommer ordförandena ha tagit fram ett genomtänkt förslag i förväg.

Det går förstås att ha olika uppfattningar om vilken propositionsordning som är lämpligast, men tänk på att det ytterst sällan har någon betydelse för vilket det slutliga beslutet blir. Diskussioner i sådana ordningsfrågor är sällan väl använd tid.

I vårt ganska enkla exempel ovan ser fortsättningen ut så här:

”Eftersom det finns två förslag utöver partistyrelsens ska vi först bestämma vilket yrkande som ska vara motförslag till partistyrelsens svar. Jag ställer Anderssons yrkande om bifall till motion 32 mot Bengtssons yrkande om avslag på motion 32 och därefter det vinnande förslaget mot partistyrelsens svar.”

”Utses bifall till motion 32 till motförslag?” (Ja-rop) ”Utses avslag på motion 32 till motförslag?” (Ja-rop) ”Jag finner att konferensen beslutat utse avslag på motion 32 till motförslag.” (Kort paus, klubbslag)

När motförslaget väl är bestämt över går konferensen vidare till huvudomröstningen, där huvudförslaget ställs mot det motförslag som utsetts. Därmed har alla ombud haft möjlighet att rösta på det förslag de funnit bäst och beslut har tagits med enkel majoritet.

3. Valordning vid fastställande av kandidatlista till Europarlamentsvalet

[i] Eftersom namnen på en valsedel skall vara rangordnade kan inte listan fastställas i en enda röstomgång (som när man väljer en styrelse), utan måste beslutas plats för plats.

[ii] Om någon med förslagsrätt så begär genomförs omröstningarna slutet. Röstning med elektronisk voteringsanläggning räknas som slutet omröstning.

a) Yrkanden

[iii] Om man vill ändra på valberedningens förslag kan man endast yrka på något av följande sätt:

1. Jag yrkar att A placeras på plats nummer x
2. Jag yrkar att A ej sätts upp på listan.

[iv] En yrkandelapp skall bara omfatta *ett* namn och *en* plats. Om man vill föreslå ett namn till flera platser ”för säkerhets skull” måste man lämna in flera yrkandelappar. (Lämna inte in yrkanden som stämmer överens med valberedningens förslag, det kommer bara att förvirra presidiet!)

[v] Man kan *inte* yrka ”att A och B byter plats”. För att åstadkomma denna ändring måste man lämna in två yrkanden, ett för A och ett för B. (Om det första yrkandet avslås, så faller det andra.)

[vi] Det går heller inte att yrka t.ex. att vartannat namn skall vara en kvinna eller på någon annan övergripande regel för listans utformning. Om en majoritet av ombuden anser att listan skall utformas enligt någon särskild princip så får de ta ansvar för detta genom att rösta ”rätt” på respektive plats.

[vii] Konferensen kan dock besluta att listan skall innehålla ett visst antal namn.

[viii] Det är möjligt att när som helst dra tillbaka ett inlämnat yrkande. Om det sker efter att inkomna yrkanden lästs upp, skall ordföranden fråga om någon annan vill vidhålla yrkandet.

b) Beslut

[xi] Eventuella yrkanden om att en viss person ej ska sättas upp på listan behandlas först. Om ett sådant yrkande bifalls, faller alla yrkanden på detta namn. Om det strukna namnet finns på valberedningens förslag anses detta reviderat på så sätt att alla namn under det strukna namnet flyttas upp en plats.

[x] Om ett av valberedningens föreslaget namn ersätts av ett annat på en viss plats, så flyttas valberedningsförslaget ner en plats. Om valberedningen placerat person A på plats 2 och

konferensen beslutar att person B skall stå på denna plats, så anses valberedningens förslag reviderat så att person A nu föreslås på plats 3.

Exempel:

Valberedningens förslag	Yrkanden
1. Anna Andersson	
2. Bertil Bengtsson	David Dalman
3. Cecilia Carlsson	Erika Ek
4. David Dalman	
5. Erika Ek	

Konferensen beslutar att bifalla yrkandet om att placera David Dalman på plats 2:

1. Anna Andersson	
2. David Dalman	
3. Bertil Bengtsson	Erika Ek
4. Cecilia Carlsson	
~~5. David Dalman~~	
5. Erika Ek	

[xi] Ett namn i ett yrkande som inte bifalls av konferensen flyttas inte ned automatiskt. Om man vill pröva ett namn mot flera platser måste man, som redan sagts, lämna in flera yrkanden (ett yrkande per plats på listan). Om ett namn bifalls faller alla andra yrkanden om detta namn.

[xii] Om det beslutats att listan skall innehålla ett bestämt antal namn och konferensen tillför namn utöver dem som föreslagits av valberedningen så stryks motsvarande antal namn bakifrån på valberedningens förslag. Om något bestämt antal inte har beslutats så utökas listan.

c) Voteringar om fler än två namnförslag till samma plats

[xiii] Om utöver valberedningens förslag två eller fler namn föreslagits för samma plats kan ordföranden välja att ställa samtliga föreslagna namn mot varandra i en rak omröstning. Om någon av de föreslagna då får mer än hälften av rösterna anses denna person vald till platsen. Om ingen av de föreslagna får minst hälften av rösterna så ställs de nya namnen mot varandra två och två i förberedande voteringar i den ordning som ordföranden bestämmer och det vinnande mot valberedningens förslag.

Ordföranden kan av praktiska eller andra skäl välja att hoppa över den inledande raka omröstningen mellan samtliga föreslagna namn och gå direkt till att ställa namnen två och två mot varandra och vinnande mot valberedningens förslag enligt ovan.